

My, Grecy

Autor tekstu: **Grzegorz Kostrzewa-Zorbas**

"Staraj się być doskonały i lepszy od innych". [1] Pierwsza część tego zdania mogłaby być napisana przez Konfucjusza w Chinach lub innego mędrca Wschodu — druga nigdy.

Doskonałość jest ideałem uniwersalnym, wspólnym wielu wielkim cywilizacjom. Jednak cywilizacja konfucjańska — najbardziej wpływowa w świecie po zachodniej — wzywa człowieka do doskonałości po to, aby umacniał harmonię społeczną opartą na hierarchii i posłuszeństwie. Powinien tylko dorównać wzorom — nie starać się ich przewyższyć. W przekonaniu Wschodu, indywidualna rywalizacja burzy harmonię i prowadzi do chaosu i upadku. "Staraj się być doskonały i LEPSZY OD INNYCH" to zdanie z Homera, najstarszego pisarza Grecji, Europy i Zachodu.

Gdy kształtował się charakter wielkich cywilizacji świata, takie słowa wypowiadano tylko nad Morzem Śródziemnym, które dopiero po ponad dwóch tysiącach lat rozszerzyło się kulturowo na Północny Atlantyk. Grecy wnieśli ideę współzawodnictwa, symbolizowaną przez Olimpiadę, do cywilizacji zachodniej i w ograniczonym stopniu — wśród napięć — do kultury uniwersalnej. Dlatego właśnie Zachód — a nie Chiny, Japonia, Indie ani nawet agresywny Islam — stale chce wykazywać swoją wyższość i czynić swoje rozwiązania ogólnoświatowymi.

Czy teraz, gdy cywilizacja zachodnia i kultura uniwersalna są atakowane przez coraz bardziej radykalny terroryzm, a czasem również przez przywódców, którzy mają ludzkość od terroryzmu bronić (patrz „Car Włodzimierz Dzieciobójca”), Zachód powinien dla dobra pokoju światowego wycofać się do euroatlantyckiej twierdzy i szukać harmonijnego współistnienia z innymi cywilizacjami, w tym z fundamentalistycznym Islamem? Zwołać szczyt UE-USA-al Kaida w Genewie? Ale wtedy Zachód przestałby być sobą. Europa bez Homera? Przetrawanie bez tożsamości? Podobne nierozwiązywalne konflikty między najwyższymi wartościami Grecy nazwali tragediami.

Chcemy być „lepsi od innych” czy nie?

*

Tekst pochodzi z magazynu [Global](#)

Przypisy:

[1] Przekład polski cytatu z Homera: Nikos Chadzinikolau, Aforyzmy Greków, 2004.

Grzegorz Kostrzewa-Zorbas

Ur. 1958. Doktor politologii. w wieku 20 lat zaczął działać w opozycji demokratycznej, potem w Solidarności i NZS. Podczas stanu wojennego był podziemnym wydawcą i publicystą. Na początku lat dziewięćdziesiątych był dyrektorem w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Ministerstwie Obrony Narodowej, oraz szefem negocjacji o wycofaniu wojsk sowieckich z Polski. Na Uniwersytecie Georgetown odbył studia podyplomowe w dziedzinie bezpieczeństwa, a na Uniwersytecie Johns Hopkins pod kierunkiem Zbigniewa Brzezińskiego uzyskał doktorat ze strategii. Założyciel serwisu

Global. Od 1999 do 2004 pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego, obecnie pracuje w Wyższej Szkole Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego (gdzie jest prodziekanem Wydziału Zarządzania) oraz Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 04-04-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4687) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4687>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl